

Samenwerking via een coöperatie: de oplossing?

Deze column is geschreven door mr. Jacobine Tinselboer (notaris) en mr. Frank Röben (kandidaat-notaris)

frank.roben@kienhuishoving.nl, tel.nr. 053-4804316

Opdrachtgevers doen bij voorkeur zaken met één aannemer. Het liefst een aannemer die alle werkzaamheden verricht. Inmiddels is dat verleden tijd. De gangbare praktijk in de bouw- en installatiewereld is vaak "the other way around": Opdrachtgevers doen zaken met meerdere aannemers, die op hun beurt weer diverse onderaannemers inschakelen. Kansen op miscommunicatie liggen daarbij op de loer en fouten zijn snel gemaakt.

Om deze problemen te voorkomen werken partijen tegenwoordig steeds vaker samen via een coöperatie. Het mes snijdt in dat geval aan twee kanten. De opdrachtgever heeft één centraal aanspreekpunt, namelijk de coöperatie, en de diverse aannemers komen - vanwege hun gezamenlijke financiële slagkracht - eerder in aanmerking voor een groot project in een aanbestedingsprocedure.

De structuur ziet er als volgt uit. Na de aanbesteding gaat de opdrachtgever een overeenkomst van opdracht aan met de coöperatie, die daartoe door de aannemers gezamenlijk bij notariële akte is opgericht. Het bestuur van de coöperatie is vaak een afvaardiging van de besturen van de achterliggende aannemers. De coöperatie maakt gebruik van de diensten van haar leden (zijnde de aannemers) en factureert onderling.

Wie is aansprakelijk aan de zijde van de aannemers, indien wordt gehandeld via een coöperatie? Het antwoord op die vraag is afhankelijk van het type coöperatie en eventuele onderlinge afspraken. Bij een coöperatie met de letters U.A. in de naam hebben leden geen verplichting om in een tekort bij te dragen. Bij een B.A. is deze bijdrageplicht beperkt tot een bepaald bedrag en bij een W.A. coöperatie zijn de leden volledig bijdrageplichtig. Meestal dient alleen de aannemer die

niet (correct) zijn werk verricht, aansprakelijk te zijn en niet ook de andere aannemers. In dat geval bepaalt men vaak onderling dat de aansprakelijkheid wordt gedragen door het lid dat het betreffende werk heeft verricht (of had moeten verrichten).

Hoe voorkom je dat een bepaald lid/aannemer, zonder medeweten van de andere aannemers, ook zelfstandig zaken gaat doen met de opdrachtgever, en daarmee de anderen benadeelt? Een goed geformuleerd non-concurrentiebeding kan dit probleem voorkomen. Bespreek dit onderwerp daarom onderling tijdig. Niet ondenkbaar is namelijk dat een van de aannemers al zelfstandig werkzaamheden verricht voor de opdrachtgever. In sommige gevallen wil de opdrachtgever invloed kunnen uitoefenen op de coöperatie, de samenstelling van het bestuur, de leden of onderaannemers. De coöperatie wetgeving biedt hiertoe oplossingen. Zo kan bijvoorbeeld worden bepaald dat allerlei beslissingen pas tot stand komen na goedkeuring van de opdrachtgever. Op grond van de wet kunnen leden (aannemers) van de coöperatie hun lidmaatschap op ieder moment opzeggen. Een onverwacht uitreden van een aannemer uit de coöperatie vindt men vaak ongewenst. In de statuten kan in verband hiermee worden opgenomen dat uitreding slechts beperkt mogelijk is en financiële consequenties heeft.

Zaken doen via een coöperatie is niet nieuw. In het verleden werd de coöperatie voornamelijk in de agrarische sector gebruikt. Tegenwoordig ziet men de rechtsvorm terug in alle sectoren van de markt. De wet biedt veel ruimte voor maatwerk. De notaris kan u hiermee verder helpen!

KIENHUIS HOVING
ADVOCATEN EN NOTARISSEN